

МУЗИКА У ЖИТТІ ТА СВІДОМОСТІ ІСТОРИЧНОЇ ЛЮДИНИ

Філософія музики вивчає фундаментальні питання про природу музики і людський досвід її сприйняття. Посеред основних питань філософії музики можна назвати такі: що таке музика, якими є необхідні і достатні умови для класифікації чогось як музики; яким є взаємозв'язок між музикою і людським розумом; що історія музики розкриває нам про світ; який зв'язок між музикою та емоціями людини; що таке сенс щодо музики; який зв'язок між текстом і музикою; як провести різницю між формою і змістом у музичному творі; який вплив музики на формування духовності і поведінки людини й ін. Всі ці питання філософії музики викликають непересічний інтерес. Не менш цікавим, й предметом однієї з найпоширеніших дискусій, є також питання про визначення музики як виду мистецтва.

Чи починали наші далекі предки з того, що били по предметах, щоб створити ритм, або використовували свої голоси для співу? Які типи інструментів вони використовували? Чи завжди музика була важливою в людському суспільстві, і якщо так, то чому? Де і як слід проводити межу між музикою і мовленням?.. Ці і багато інших запитань у дослідженнях з філософії музики ілюструють собою той суттєвий історичний факт, що історія музики багато у чому є історією людей.

Коли наші предки почали творити музику? Для співу важливим є контроль висоти тону. Вчені вивчали скам'янілі черепи та щелепи ранніх людиноподібних мавп, щоб з'ясувати, чи вміли вони вокалізувати та контролювати висоту голосу. Близько мільйона років тому спільний предок неандертальців і сучасних людей мав вокальну анатомію, щоб «співати», як ми. Проте неможливо дізнатися, чи вміли вони це робити. Іншою важливою складовою музики є ритм. Ранні предки, можливо, створювали ритмічну музику, плескаючи в долоні. Це може бути пов'язано з найдавнішими музичними інструментами, коли людина зрозуміла, що удари камінням або палицями не так сильно травмують руки. Багато з цих інструментів були зроблені з м'яких матеріалів, таких як дерево або очерет, і тому не збереглися. Збереглися лише кістяні труби. Деякі з найдавніших з коли-небудь знайдених зроблені з кісток крил лебедя і грифу й мають вік від 39-43 тис. років.

Отже, можливо, музика була з людиною відтоді, як людина вперше з'явилася у світі. Але чому вона виникла? Одна з можливих функцій для музики – танець; невідомо, чи перші танцівники створювали музичний супровід, чи музика змушувала людей ритмічно рухатися. Інша очевидна причина для музики – це розвага, як особиста так і спільна. Мабуть, головною причиною виникнення та існування музики стало те, що вона об'єднувала людей. Спільні танці або співи перед полюванням або війною пов'язували давніх учасників у згуртовану групу. І до сьогодні музика супроводжує широкий спектр людських справ: релігійну діяльність, спортивні змагання, важливі особисті та суспільні події, такі як перше побачення, весілля, похорони, шопінг, телевізійна реклама.

Музика – від давнини до сьогодення – має багато застосувань, вона пов'язана з незліченними інституціями та практиками суспільства.

У чому призначення музики у сучасному світі?

За допомогою музики людина може виражати себе та спілкуватися з іншими. Є формою розваги. Є формою терапії, бо допомагає людям вирішити проблеми, з якими вони борються. Може допомогти краще думати, швидше аналізувати питання і працювати більш ефективно. Стимулює ділянки мозку, які відповідають за мислення, планування та аналіз, тим самим покращуючи організаторські здібності і роблячи людину більш здатними вирішувати складні математичні завдання. Може викликати підвищення рівня серотоніну, тим самим створюючи позитивний вплив на клітини мозку, які контролюють силу пам'яті, навчання, настрої, функції сну, механізми регуляції температури тіла та інші процеси. Сучасні та альтернативні методи лікування почали враховувати вплив музики, використовуючи музичну терапію для лікування депресії, синдрому дефіциту уваги та гіперактивності, судом, недоношеності, паркінсонізм та безсоння.

Музика виникла як форма розваги і як засіб соціального зв'язку та згуртування людей, але згодом стала набагато важливішою – люди використовують її для самовираження, спілкування між людьми по всьому світу, розглядають як терапевтичний засіб. Вона здатна впливати на емоції, інтелект, на ментальне здоров'я людини.

Оскільки музика має неймовірний вплив, люди в усьому світі будуть продовжувати використовувати її як спосіб самовираження та спілкування один з одним.